

TRẦN-ĐẤT-NGHĨA
TỔNG-LÝ
Giá bán nhật trình
AN-HÀ
Trọn năm.....5\$00
Sáu tháng.....3 00
Giá bán riêng nhật
trình L'APPEL
Trọn năm.....6\$00
Sáu tháng.....4 00
Giá bán chung hai bên
Trọn năm.....10\$00
Sáu tháng.....8 00

AN-HÀ-BÀO

MỖI TUẦN XUẤT BẢN NGÀY THỨ NĂM
EDITION EN QUOC-NGŨ DE L'APPEL

Organe d'Informations Agricoles, Commerciales et Industrielles

NHÀ BÁO Ở TẠI ĐƯỜNG—Boulevard Delanoue—Sanché

PHẠM-KY-XUONG
CHỦ-BÚT
Về việc mua bán hay là
mua nhật-trình hay là gửi
bài đăng báo xin đề thơ
cho M. TRẦN-ĐẤT-NGHĨA
Lúc mua báo xin các
ngài chiếu cố, gửi số tiền
luôn, bản-quản lấy làm
thảm cảm.

TRUNG BẮC NÊN ĐI DÂN VÀO NAM-KỶ

Cái vấn đề "Trung, Bắc nên đi dân vào Nam-kỳ" là một vấn đề đáng thi hành. Thế thì bà con ở Trung, Bắc hãy nghĩ cũng nên xu-hướng cho những dân Nam-kỳ kiếm phương chước làm ăn, to bảo đường thênh tránh cho khỏi các đường cơ-cáo.

Nam-kỳ cũng muốn cho dặng nhưn cộng Trung, Bắc hai kỳ vào làm! Ai ai cũng biết xứ Nam-kỳ là xứ người thưa chạ rộng, ruộng mỡ đất dầy; đây là một xứ phong phú nhất ở bán đảo ta. Vì thiếu nhưn công nên không thể khai phá cho xiết mấy triệu mẫu đất còn bỏ hoang; các nhà giàu cũng chưa đủ nhưn công chỉ dùng trong nhà.

Nay muốn cho bà con ở Trung-kỳ, Bắc-kỳ phải rập vào Nam-kỳ, ai có hảo nghệ thì phổ trương ra trong đám thương trường, còn ai không thì làm công mỗi ngày kiếm công dặng bốn năm cắt còn hơn là Trung-kỳ, Bắc-kỳ làm công việc cả ngày hai ba hào là dặng giá.

Nam-kỳ sống lòng hoang-nghĩnh cái triền-dộ nói trên đây làm chớ; có sao đã mấy năm rồi kêu rao hết hơi, mà nhưn cộng Trung-kỳ, Bắc-kỳ mới có lập làng vào chưa dặng 6.000 người; kể về buôn bán, kể về nhưn cộng. Lấy phước định bản ra số 6.000 nhưn cộng có 1.000 người buôn bán thương tru, 2.000 người mua bán tạm, còn lại 3.000 người làm công. Ôi! 3.000 người làm công này vào làm công cho cả và xứ Nam-kỳ, nào có thắm-thía vào đâu! Muốn phần chưa có một, Nam-kỳ đủ thế lực mà chứa những dân của Trung-kỳ và Bắc-kỳ muốn đi vào, ai có hóa-vật hoặc hàng vật thì bày ra dặng có kinh dinh với đám thương lợi, liêu kết cùng nhau cho ra một giải đồng tâm, toàn tính thế nào làm cho đồng tiến trong nước còn xai lộn lạo trong nước. Ai không thạo nghề buôn bán hãy nhảy vào phe ruộng-rẫy, thì đến mấy chỗ đất còn bỏ hoang ấy mà làm, cất nhà cửa ở, lo sản-nghiệp làm ăn, còn ai yếu bề thế thì vào làm công ngày cho mấy nhà giàu, ấy có phải là lương tiện cho hai phía chăng? Còn hơn là để mấy chỗ thừa trống ấy cho bọn kiêu-cư nó công chim.

Nam-kỳ không có thể cử động mấy chức nghệ cho xiết; không có thể định dượng cho hết các cơ dục; không có thể thâu cho hết các nguyên lợi; Nam-kỳ thật là một xứ tiểu rừng, bọn kiêu

vung ngọc gỗ châu; những nhà kiên chí thì mắng lo một mặt làm ăn, không thế nào mà tóm cho hết các lợi trường; trừ ra những hạng ăn không ở nhưn, không chín lo cũng hẳn là một hạng chỉ trong đám kinh dinh đi nữa cũng chẳng hề ra cái thân dơi rách bao giờ.

Luận giả chẳng phải khoe Nam-kỳ là phước địa, nếu mà Nam-kỳ dặng đứng vào phước địa thì dân trong xứ đâu có lẽ đến nỗi có kẻ khốn-cùn, dứa trộm cướp; những hạng ấy là hạng sâu một của đời, đầu rùng vậy. Các bạn có chỉ thương đời ở Trung-kỳ và Bắc-kỳ dặng tương vậy mà làm.

Nam-kỳ dùng không phải các sở lợi nguyên, vậy nhưn cộng Trung-kỳ nhưn cộng Bắc-kỳ cũng nên nhưn cái thừa lợi của Nam-kỳ, kiếp vào dặng lo phương chước lập cơ sở phòng hờn cái hạnh phước của đồng bào chớ nên chậm trễ.

Nguyễn-bửu-Hạp
Ôm

Một đạo công văn

Người Đông-pháp được làm
Lục-sự ở các Tòa án

Mới rồi đây Đức Giám-quốc Đại Pháp có ban hành một đạo công văn cho phép những người sanh trưởng ở Đông Pháp được bổ là chức Lục-sự ở các tòa-án Đông-Pháp.

Điều thứ nhất: Những người Đông-Pháp (Annam, Caoman, Ai-lao) người xứ bản-hộ hay xứ thuộc-địa mà hiệp với năng lực, với tư cách do nơi quy định của quan Toàn-quyền sẽ đại rập; thì có thể được bổ làm chức Lục-sự (Commiss-Greffiers) ở xứ Đông-Pháp này.

Điều thứ hai: Những chức Lục-sự kiêm quản lý văn khế (Greffiers notaires) và chức quyền Lục-sự kiêm quản lý văn khế, thì những người thuộc dân Pháp (citoyens français) mới được lãnh mà thôi.

Điều thứ ba: Quan Thuộc-tỉnh-bộ Thương-thơ tổng trưởng và Quan Tư Pháp bộ Thương-thơ tổng trưởng sẽ chiếu theo đạo công văn này mà thi hành.

Đấy lâu: chức Lục-sự (Commiss-Greffiers) thì những người thuộc dân Pháp mới được lãnh; nay nhà nước rộng mở hơn trường cho dân Đông pháp (indochinois) cũng được lãnh chức đó; Song chức chánh lục-sự quản lý văn khế (Greffiers-notaires) còn để cho những dân pháp (citoyens français) như khi trước.

Thế-lệ và tư-cách định là nào, sau sẽ có lời nghị của quan Toàn-quyền Đông Pháp nói về vụ này mới biết được. Song chúng ta cũng nên cảm hờn ân của chính-phủ Đại Pháp cho dân Đông Pháp ta làm chức Lục-sự trong các Tòa án ở Đông Pháp này.

Thần người ở thế nghĩ có ngân chẳng?

Cuộc đời như giấc mộng, nghĩ đến lấy làm buồn, xấp gần chẳng bao thì coi đã sức kếm danh mà chẳng thấy chi cho thỏa cái sở-nghuyện, bị sự khốn đốn nhọc nhằn lao công lớn của, nó rằng buộc theo mãi. Mà mấy ai tin đến cái sự khổ cực đó bao giờ! Bởi vậy nên tạo hóa đã tạo cho con người không phải sự sống mà là sự khổ cực.

Đã vậy mà tạo hóa còn sự nổi mình thấy sự khổ-khăn cực nhọc rồi ngã lòng thôi chí, nên phú cho mỗi người phải có sự ganh đua, sự ham muốn, nào là công danh phú-quí, nào là nhan sắc trước mắt, nào sự thông-thả, sự sung-sướng cực kỳ mà thôi thúc kiếp người thấy đó mà gia tâm trí chỉ cho hoàn toàn phẫn sự.

Những kẻ giàu có của ông bà cha mẹ để lại lúc vừa đủ tri khôn thì chưa thấy chi mà lo lắng mà cũng đủ phu-phí vợ con, còn thêm nỗi cái thân nghèo mới vừa đủ tri đã mang chớ khổ bên lư, rồi cái thân phải sẵn vào sự cực khổ cay sâu khổ cực, cũng là nghề-nghiệp lẫn-lộn mới có thể đủ cơ dượng dục, cũng có đủ đôi mà độ lấy thân và lấy thế nhĩ.

Nghĩ lại thì cái thế lực đồng tiền mạnh biết bao, nó làm cho thân thể con người cực nhọc, cũng lấy trí não mà tiềm kiếm nó, mà mới vừa được phu-phí nơi chốn gia-dinh rồi lại xảy ra những việc ưu tư, sầu não, bị kẻ cướp trộm cũng bị người lường gạt. Rồi lại những người lo hương-chải, gánh uoàng một vai tuồng Tạo-hóa phú cho mùa-mem cả ngày mới vừa tức y tức thực, lại bị nhiều lúc gian-truân vận chớ điếu-dào rồi phải phải sạch cái công bấy lâu.

Nghĩ lấy đó rồi bắt buồn lòng rùng chí, hết muốn đua tranh với thế, rồi lại tự nghĩ nếu mà không nông-nà bỏ lìa trách-nhiệm thì có đâu mà báo đáp nghĩa sanh thành, có đâu mà độ nhựt cũng là báo oán thế tử, rồi cũng phải quay quắt theo cái phận sự. Bởi thế nên thấy làm người cực nhọc mới vừa đủ trí khôn đến lúc tức tặc đã mỗi giờ dặng lưng mỏi mà cũng chẳng dặng y như sở-nghuyện là cho tức y tức thực, song ghét thay những quân vô lương, bỏ cái vai tuồng của Tạo-hóa phú cho họ rồi đi kiếm những chức quí mưu thân mà ám mưu hại người lấy của, làm cho người lương-thiện phải bắt lấy sự buồn rầu mà ngưng vai tuồng một lúc.

Còn lại làm người sống tiền của chẳng giữ lấy mà làm đều lợi ích cho xã-hội lại bỏ luôn sự-nghiệp tiêu liêu, dầm hơ-nghuyệt thích bạc-cờ rồi phải đem thân vào bể khổ, đến khi rồi cuộc thế thì chẳng có chi mà để lại cùng đời, lại còn mang lấy tiếng dâm xỉn là kháo, thật là cái kiếp con người rất khổ, đứng vào vực nào cũng có cái cực nhọc

Lược giải về tiếng dít-cua (DISCOURS)

Thường thấy làm người, mỗi khi có hội-hàm yến-tiệc bất cứ là chuyện vui chuyện buồn hoặc khi phải làm dít-cua cùng khi chẳng cần làm, hay bởi-sao trong đám đó có ai làm dít-cua gì không? Miệng thì hay hỏi, chớ ít khi quang-nghiệm về chỗ dít-cua việc này là đi gì? Bởi vậy: "tiếng dít-cua" cũng chẳng bỏ ích chi, vì nghe rồi đầu dể dể, như vậy: thà là chẳng nghe, hơn là hay nghe mà không hay nhớ, thì khá uổng làm rui

Dít-cua là dít-cua là hai chữ dít-cua nghĩa lý rất sâu xa, lại thêm có cái huyết lực rất mạnh mẽ, cái tinh thần rất cảm khái, muốn bỏ-dường niềm thân ái thì tự nơi dít-cua nó làm ra có thể một ngày kia sẽ dần dần gần gũi, thâm thiết lại cùng nhau; muốn kích-bát thì tự nơi dít-cua nó huy động cái tình bất tử của người, sau rồi xem ra tâm lý chẳng còn chất gì yếu mềm nhau nữa.

Dít-cua tuy nhiên là tiện dụng, vì có một cái cho đồng người nghe một lượt nhiệm một lần, nhưng mà cũng phải tùy thời mà khả động; chớ chẳng nên mỗi đều đem dít-cua ra mà làm phí ngôn thường dục, thì chỉ cho khỏi sau này nó sẽ làm ra một vật chẳng có giá trị; hiện hậu thì có lợi gì mà thính nạp lòng người được! Vì phương ngôn có câu: "lời sống nói năng phải" và lại muốn làm dít-cua chẳng những là biết chủ trọng về hiện sự. Hễ là trong cuộc hi, thì chỉ dặng như lời hoa lệ cộng tiab, trong cuộc hi, thì dùng những câu ta thân thương tâm; mà lại đặt để cho trùng cách, cho hợp thời mới được. Bởi cơ nên nói dít-cua thì chẳng khó, chớ đặt dít-cua, dùng dít-cua cho được hợp cảnh, được hoàn toàn thì thật chẳng phải là một điều dễ làm vậy!

Vậy các nhà chủ động về nghề dít-cua tưởng công nên để ý mà nghiệp giữ coi có phải vậy chăng?

Từ-Kiến

với con đường đời. Trong sự khó ỷ mà quyết chí gia tâm thì không chỉ là mấy khó, có đâu thấy sự khó rồi bỏ luôn cái nghề nghiệp của mình hoặc biếng nhác thì bảo sao cho được sung sướng. Sao không coi các bậc-trí-thủ, các trạng-tuân-kiệt kẻ lao tâm về trí não lo phở, hóa về học thuật cho lợi dân ích quốc, còn người thì nơi chiến địa mang trời chiến đất đến ơn ơn nước, lớn biết bao là tri, biết bao là người mà chẳng có chi gọi là khó là nhọc.

Vậy Tạo-hóa sanh kiếp con người và phú cho một vai tuồng nào thì càng tận tâm lo cho hoàn toàn, dẫu cho vận kiền thời quai, chừng rồi cuộc rồi trả cái gánh nặng lại trên thế mà còn sự lợi ích của mình để lại duy truyền trên thế hoặ, được tiếng phong ngợi thì mới gọi là hoàn-toàn một kiếp sống của mình.

Võ-ngọc-An

Cuốn sách hữu ích Sanh từ hôn thủ thế cách

Một cuốn sách (guide-formulaire à l'usage des Officiers de l'état-civil indigène) nói về thế cách khai sanh, tử, hôn-thủ rất có ích; chẳng những là đem dặng chỉ neo cho các chánh-lục-bộ biết mà thi hành phận sự của mình, mà mọi người tưởng công nên có một cuốn để trong nhà, là sách này của hôn-thủ thật có nhiên điển minh chưa

Ông Võ-văn-thơm chủ nhà-trường Võ-văn hiệu kim Hội-dòng Quán-bại ở Cánh-thờ là người trước tất sách này; đã 18 năm trường ông giúp việc sở Đê-hình được thông thạo các điều dạy bảo theo luật trong việc khai sanh, tử, hôn-thủ của người bản-quốc ta mà bấy lâu các chánh-lục-bộ thường hay sai lầm phạm luật rồi phải bị Tòa xử phạt.

Việc làm của ông dặng vẫn hữu ích cho đời, là ông soạn những kiểu cách để khai và dịnh các lời luật dạy. Sách này dày được 125 trang và các nghĩa rành rẽ trong mỗi thức kiểu. Vậy dặng bang ta nhất là các chánh-phó lục-bộ nên mua sách này, dẫu ai đọc được thì cũng dặng cho mình lấy cả; vì là một cuốn sách rất báu và có giá trị lắm.

Có thể bán tại nhà in Hậu-giang Cánh-thờ mỗi cuốn là 2\$00 phụ thêm 0\$24 tiền gửi. Ai muốn mua xin gửi mandat cho M. Trần-đắc-Ng, hi Directeur de l'Imprimerie de l'Ouest à Cánh-thờ. Hoặc muốn gửi contre remboursement (trả tiền nơi nhà giấy thép mà lãnh sách) phải in công sống lòng làm cho vừa ý quý vị vậy.

Cuộc xổ số Mutualité

Cuộc xổ số Mutualité năm nay ở Nam-kỳ mới được phép Chánh-phủ cho bán giấy số cả thảy là 100.000\$00. Mỗi giấy số bán 1\$00. Hết thảy có 348 số trúng cộng là 13.000\$00.

1 số trúng 10.000\$ cộng 10.000\$
2 " " 5.000 " 10.000
3 " " 1.000 " 5.000
10 " " 500 " 5.000
50 " " 100 " 5.000
80 " " 50 " 4.000
200 " " 20 " 4.000

Định đến ngày 11 Novembre 1923 thì xổ tại dinh Đốc-lý Thành-phố Saigon. Những số trúng, hạng trong một năm, kể từ ngày xổ số mà không đến lãnh số bạc mình trúng, thì sẽ nhập vào Hội Mutualité.

Chàng bao lâu đây sẽ có bán giấy số nơi các Tòa-Bố trong các tỉnh.

Thơ tín

Ngô cũng ông lão
Thất-thập Già-Đền ở.....?

Tự-bút có tiếp được bài ông-lão văn một việc vậy..... vậy.....

Vì kỳ này phải dặng những bài của Phòng-kiểm-Báo đã dặng trước, nên tôi-lại và vắn-dề đó phải ngưng lại, xin ông-lão vui lòng đợi rồi đây sẽ có.

Chợ-bút.

(Còn nữa)

«Thiếu giáo (là Mme) Hương, đeo giày chuyển hướng lại!»

Thì cô giáo rồi coi thì đã mất. Hồi cô giáo gặp Bà-Ngo thì đường gần cái ghế rồi ngồi xuống đó rồi kể mãi, chứ không có đi đâu. Cô giáo mới đi có với Cô sau lại xin hỏi lại bộ sự nghi ngờ là đầu tội.

Mme Vô-quốc-Hương hứa rằng ai được medaillon forme pendentif như nói trên đó sẽ đem lại, chịu được 10000 lại còn cảm ơn là khác. Còn ai điếm chỉ cho ra một mạng giùm M. Hương trong trường, chẳng hề thất tín. Ai đeo xoắn xin tặng giữ lấy, mà đeo xoắn không biết có ích chi, xin mấy bà trí thức ra ra các ngĩa cho đoàn em sau nó nhớ.

H. v. Ngà

Cái bẻ

1) TRAU CHÉM NGƯỜI TA

Tên Nguyễn-văn-Cận ở làng Phú-sơn (Cái bẻ) có nuôi một con trâu rất dữ-tợn, mỗi bữa thả ra ruộng cho ăn thì nó đứng ngình đờ-dắc kiểng người ta đi đường mà rúc. Hồi 9 giờ sớm mai bẻ, tên trâu chém một đứa bé, phá bốn vít rách da chảy máu, liền đó cha mẹ đứa nhỏ đó bèn chở thẳng ra quan thấy-thuộc Cái bẻ mà báo thuốc, đứa nhỏ bị nhiều vết nặng, nên còn nằm nhà thương mà dưỡng bệnh. Kể qua ngày 6 Mai tên Cận cũng thả con trâu đó ra ruộng mà cho ăn nữa. Lúc 9 giờ rưỡi Hương-thân Chi ở làng Hiệp-Hòa đi Mỹ-tho về lộ ngã-từ được đi bộ về nhà. Bỗng đâu con trâu ấy thấy liền rúc Hương-thân Chi mà chém. Hương-thân Chi chạy vấp té nằm sát dưới ruộng tràm thật thể chém không động, nên khỏi bị thương tích chi; song cũng bị nó huýt trong nháy mắt vào miệng chết 2 giờ sưng húp, và đau quá đến nỗi gì ược làm bất. Cáo bạc bỏ trong túi áo chạy té văng mất hết 15\$.00; may lúc đó có người đi đường đồng đạo lấy cây đứng xa xa đuổi nó đi chỗ khác, cứu Hương-thân Chi tỉnh lại đi đến về nhà Hội làng Phú-sơn mà thưa tên Cận.

Làng đôi tên Cận tới xử phải bồi thường và chịu tiền thuốc, cho Hương-thân Chi 10\$.00, mà tên Cận xin bồi 5\$.00; con con trâu ấy làng kỷ 10 ngày tên Cận phải bán hoặc đem đi chỗ khác, hay là phải lập thể nào mà trị nó và giữ nó, chứ nó còn rúc chém người ta nữa thì làng giải tên Cận đến tòa xin buộc tội. Bà biết rằng: loài thú vật không ai nuôi được nó, nhưng mà mình nuôi nó biết tách nó hung dữ thì phải lập thể mà trị nó, chứ nói

loài thú vật rồi không giữ-giữ nó để thả lượm lượm như vậy, nó làm hại thiên-hệ thì mình phải mang tội-lỗi. Rất dỗi dứ là cộp gấu, sư-lử, là thú ăn thịt người ta, mà ai nuôi nó rồi cũng lập thể mà trị nó, làm cho dỗi giữ ra hiền thay, hướng chỉ là trâu, mà giữ-giữ, trừng trị nó không được sao?

Nếu con trâu này còn tái phạm một lần nữa thì chủ nó là tên Cận phải bị tòa buộc tội chằng sai.

Ngọc-Diệp

Sách hay nên mua lấy mà xem

Nay Quý Cô giúp việc Nữ-nghệ học đường Giadinh có xuất bản nhiều cuốn sách dùng mà có động việc buôn bán của xứ Nam-kỳ và dạy trẻ nữ-nghệ thương-mại. Quý Ông và Quý Bà nên mua cho nhiều trước nữa giúp việc mở mang cho nhau thành tựu, sau nữa có sách hữu ích và hợp ý cho trẻ nữ-nghệ học, hoặc xem giải muộn.

Cuốn tiểu thuyết "Nguyễn-Thị-Điện-Thủy" Roman commercial in rói. Giá mỗi cuốn có hình chụp 0\$.50, mười cuốn 5\$.00. Mlle Neurix-Tui-Côn Thư-toán.

Nam-kỳ nữ-lưu dương-hàng

(L'Union commerciale de Jeunes Filles Cochinchinoises)

BIỂU LỆ

Điều thứ nhất. — Quý-Bà và Quý-Cô đứng tên vào sổ bòn đóng lập ra tại chợ Bà-chiếu (Giadinh) một tiệm cái hiệu là: Nam-kỳ Nữ-lưu Dương-hàng (L'Union Commerciale de Jeunes Filles Cochinchinoises) để chuyên về việc mua, bán và bán những hàng Tây, hàng Tàu, hàng Bắc, khăn, dù, giày, guốc, vải vóc, v.v.v. nói tóm lại là những món nào cần dùng cho nữ-nhì.

Điều thứ hai. — Ngày nào buôn bán được thanh phát và có hàng hóa nhiều thì sẽ lập thêm tiệm ngành trong mấy tỉnh thành lân.

Điều thứ ba. — Định kêu cho đủ 2000 phần bòn, mỗi phần 10\$.00, Quý-Bà và Quý-Cô muốn lãnh mấy phần cũng được.

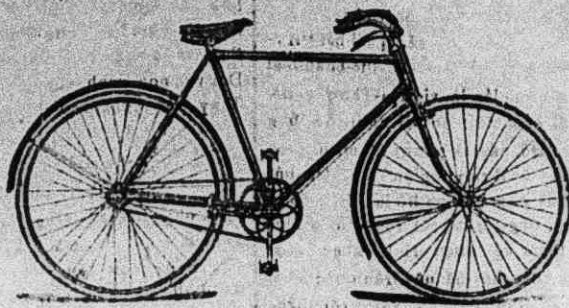
Điều thứ tư. — Như số bòn trên 300000 thì khởi việc mua bán lần đầu đến ngày nào đó số bòn là 200000 thì chỉ năm đó tiêu số và chia lợi. Mỗi năm tiêu số một lần và tiền lợi chia ra thì do theo số tiền bòn và ngày bỏ phần bòn vào.

Tiền lợi trừ các số phí chia như vậy: Quý-bà hội-viện: 20%; Dự trữ 5%; Chia cho những người bòn 75%.

HÀNG VÉLO SPORT

NHÀ SỐ 50 TỚI 54 BOULEVARD CHARNER SAIGON

Có bán xe máy đạp hiệu Wonder là một hiệu tốt nhất trong hoàn cầu, nhẹ đẹp, chạy mau và chắc chắn. Có bán đồ đồ phụ tùng và vỏ ruột cao su tốt. Muốn mua hàng cũng gởi theo tàu và gởi contre remboursement (trả tiền lúc đến lãnh xe).

Bán

1 cái xe hơi Hudson, 6 máy, 7 chỗ ngồi còn mới tinh hảo.
1 cái xe hơi Buick, 6 máy, 7 chỗ ngồi, còn tốt, giá là 1.200\$.00.

AI MUỐN MUA DO NƠI HÀNG:

George T. D. NGHIA — CANTHO-VILLE (CANTHO) — QUI-BÀ VÀ QUI-CÔ NÊN TRÊN năm chục phần thì được tranh cử làm hội-viên. Trong quý-bà ấy thì chọn cử sáu bà lớn tuổi làm hội-viên (membres) mỗi khi hội bàn thì việc chi thì do trong 6 bà ấy, song quý-bà ấy không có lương bổng và ở nội Châu-thành Giadinh, Saigon và Cholon.

Hội chọn cử trong hàng Quý-Bà và Quý-Cô thêm hai người nữa trong bốn hội có tiệm buôn, biết việc buôn bán và biết chữ quốc-ngữ làm Ủy-viên để xem xét sổ sách mỗi tháng một lần, song không có lương bổng.

Điều thứ sáu. — Mỗi năm nhóm đại-hội một kỳ. Quý-Bà và Quý-Cô ở xa mỗi kỳ hai năm phải chọn cử một thư một bà thay mặt đến tiệm cái những khi nhóm đại-hội mà xem xét sổ sách và tiền bạc.

Điều thứ bảy. — Có Kim-Chánh quản lý lo việc hội trong hai năm, như tiệm thanh-phát thì bốn hội cử lại cho giúp việc thêm hai năm nữa, nhưng hàng không lo phận sự thì trong hai năm phải chọn cử người khác.

Điều thứ tám. — Như hội có rồi lỡ quá ba phần tư vốn (3/4) thì phải xả hùn hoặc sang cho người khác. Nếu xả hùn thì tin số của dự bao nhiêu chia bỏ đóng cho người hùn theo số tiền và ngày bỏ phần hùn vào.

Điều thứ chín. — Như số tiền trong tổ dự quá 100000 phải gởi cho Đông-Pháp ngân-bank giữ.

Điều thứ mười. — Quý-Bà và Quý-Cô nào muốn bán phần bòn phải cho bản-hội hay mà sang tên (action nominative). Lập ra tại Giadinh ngày mười tám tháng Decembre năm một ngàn chín trăm hai mươi hai.

Xe máy đạp Wonder

Lễ Pontecotte rồi đây tại Vũng-Tàu (Cap) có quan Thống-Hộc Nam-kỳ và quan Lãnh-binh Jeanot chủ tọa. Chương-trình cuộc chơi là công nhiều, thêm có cuộc đua xe-máy-đạp, thi đấu tay nam từ đến coi rất đông. Xe-máy-đạp đường cỡi xe-máy-đạp thiện nghệ nhất hạng ở Saigon đến đua đều cỡi hiện xe Wonder mà thôi.

Hiệu xe này được đứng bực nhất trong xứ Nam-kỳ, các tay cỡi xe-máy-đạp đi đua gọi hiệu xe này là một "Hội ngọc của xe-máy-đạp".

Bánh khen-ngợi những vị chế-tạo hiệu xe này, đã được tốt đẹp, chắc chắn và nhẹ-nhòn hơn các xe khác.

Dầu - Từ - Bi

Nguyên thứ dầu này, dùng là Từ-Bi và hiệp với các vị thuốc khác mà chế ra, nên gọi tên là Dầu Từ-Bi.

Dầu Từ-Bi chủ trị các chứng kể sau đây hiệu-nhiệm lắm: kinh phong, tê thấp, phong nôi có để cùng thân mình, các thứ ghê, trệ tay, trệ chơn, nhức mỏi rêm cả mình, hồ dùng dầu này thì quá thấy công hiệu. Còn mấy nhà có con nít nhỏ thì tên mua để dành khi nó nóng, đau bụng, hoặc té vẹo, ăn bú không tiêu, sanh chứng đau bụng sinh-bụng no hơi, hoặc có ghê ngứa, ghê phỏng, phỏng lửa, bôi lỗ tai, các chứng này bẻ dùng Dầu Từ-Bi mà trị thì mau lành bệnh lắm.

Thật là rất tiện dụng, mấy nhà có con nên lưu ý.

Giá bán, mỗi ve lớn 0\$.70, mỗi ve nhỏ 0\$.30.

Có trở bán lại tiệm Chụp hình mới "Photo-Nouvelle" ở gần chợ Cánhthor. Photo-Nouvelle Rue du Marche à Cánhthor

GARAGE TRẦN-DA-T-NGHIA

Cantho — (Cochinchine)

SỬA CÁC THỦ MÁY:

Xe hơi, tàu hơi, máy lửa, xe máy máy may, máy viết chữ, máy nói, tủ sắt, v.v.v.

Công việc làm kỹ lưỡng, mau mà giá rẻ.

Có trữ bán vỏ ruột xe hơi, xe kéo và xe máy, máy may hiệu Singer và xe kéo mới.

Dầu nhớt, dầu xăng. Bộ phụ tùng xe hơi và xe máy v.v.v.

Lãnh làm sườn nhà và hàng rào sắt.

Tại hàng có sẵn xe hơi để cho mượn đi chơi, cũng bao đi xa. Giá định nó luôn luôn.

CAFÉ RESTAURANT

Hình Hing

Gần nhà hội làng Tânan

Kính công quý ông và quý bà, từ mẫu parr plat, de monoe-tri-trở liếm món này, tiệm tôi nấu đồ ăn ngon kỹ lưỡng sạch sẽ, ban ngày đồ ăn khác ban đêm đồ ăn khác, có làm đồ thư bánh tây, hoặc có đám tiệc chi thì tiệm tôi cũng bao lãnh mà nấu. Vậy quý ông và quý bà thấy có đi Cánhthor xin đến tiệm tôi thì tôi sẵn lòng tiếp rước.

Giá rẻ !!! Giá rẻ !!!

KINH CÙNG QUI-VỊ RỒ:

Bổn-biêu mới tiếp động một cái viết kẹp theo tú áo "Porte-plume à réservoir" à remplissage automatique, có aural bằng métal nickelé đẹp lắm, không thua gì các biếu khác.

Giá định bán rẻ, mỗi cây.....0\$.80

Ài mua nhiều về bán lại 12 cây, giá chắc là.....0\$.00

Thứ viết này không phải xấu mà bán rẻ, cũng là viết của các xưởng Langsa gửi qua, nên giữ kỷ cương thì cũng dùng lâu dài.

Ký này lại không bao nhiêu; như Quý-Vị cầu dùng viết thư đến mua mau mau kẻo hết.

Xin để thư và mandat cho:

M. Trần-đất-Nghĩa Quận-lý An-Quán An-Hà Cánhthor.

TÌNH DUYÊN TÁI HỘI

Sơ nguyên

THÁI-TƯỚNG-LONG — (CANTHO)

(Tiếp theo)

Nói về thàng Lạc đương ngũ xảy nghe có tiếng khua động giết mình thức dậy mở cửa ra thấy người xông vào như ác cướp bắt mẹ nó quăng vào trong cái mền mà khiêng đi, thì nó sợ hãi kinh không dám khóc. Chứng thấy quan công đó khiến mẹ nó ra khỏi nhà thì nó mới dám khóc là lên, song không công ai hay mà tiếp cứu. Còn Bàng-thị-Duyên tay bị quấn chặt trong cái mền, song nàng còn tỉnh trí nghe con khóc vẫn vẫn trong nhà, thì càng vậy vùng mà không được, hai thàng du còn khiêng riết nàng ra giữa đồng cách nhà hơn ba ngàn thước mới bỏ năm dài xuống đất, thì có hai Trừu ở tại đó mà chờ, thấy hai thàng du còn làm được việc cho mình thì mừng lắm, liền thương

thêm mỗi đứa năm chục đồng và bảo để đó mặt va.

Khi hai thàng du còn đi xa rồi, Trừu mới dờ mền ra kêu nàng tỉnh lại, nàng mở mắt ra thấy hai Trừu ngồi kế một bên mình, thì kinh hãi mau dấm dấm mà chạy; kể hai Trừu nắm tay lại mà nói rằng: em hai đứa, bấy lâu vì thương em quá, mà tấm lòng chưa xối biết bao, ngày hôm nay em đã đến đây rồi, qua rất tội chi, vậy em còn muốn chạy đi đâu nữa đó? Qua nghĩ lại cũng tại em mà thàng An, nó đánh qua lỗ đầu hầy còn theo đây. Vậy bây giờ em còn chớ qua không khứng là chống nữa thôi? còn tha tiết cùng Bà-Tinh nữa thôi? nói rồi hai tay với ra ôm thì Duyên vào lòng, Thị-Duyên không chịu, xô đang ra muốn nhích om sòm và la tiếp cứu. Trừu cũng thế phải buông ra mà nói: hai ôi, đầu em có thấp hơi là lòng cho sáng đêm nay đi nữa, cũng chẳng có ai hay vì chỗ này là đồng không quanh vắng không có ai lại vắng trong lúc canh khuya này mà phòng ta cho vô (h. này

giờ tại đây duy có qua cùng em mà thôi vậy em hãy thuận tình mà gả ngĩa vợ chồng cùng qua; nhưng bằng nghề chèo thuyền thì em hãy coi cái dao đây này... và nói và đưa cái dao phay cho thị-Duyên coi.....

Thấy dao, thị-Duyên lấy làm sợ hãi, song nghĩ lại bé nào cũng không khỏi tay nó, thì là thất, chẳng thể chịu nhục về tay thàng khôn kịp này.... Nghĩ vậy bèn chười mắng Trừu đến đũa bảo một hai phải buông ra, chứ không đành lấy Hả, Trừu là đứa vô dụng. Trừu nghe nói càng giận, cũng muốn siết họng thị-Duyên một cái cho rồi đời; song thấy nhan sắc của nàng thì dấm lòng chẳng nỡ, bèn to nhỏ năn-nể nâng một hồi nữa. Té ra nói ít thì nàng chười ít, nói nhiều thì nàng chười nhiều, Trừu giận quá sức bèn ra tay trói nàng vào gốc cây quyết tâm sát.

Nói về thàng An đêm ấy ra chợ chơi tới khuya, chừa phố xá đóng cửa ngủ hết mới trở về nhà mở cửa vào thấy thàng

Lạc nhào lên trên ván mà khóc điên kêu má ôi; má ôi; má tôi bị người ta bắt rồi, ai đâu xin cứu má tôi với. An nghe

Lạc nói hôn vĩa mặt hết, nghi chắc mưu sự tại hai Trừu mà ra, bèn nói: thôi em nín đi, để qua đi kiếm có vẻ cho nói rồi xách cây gài cửa ra đi tức tốc không thêm tri hô lên cho ai hay, một mình nhắm đóng nội chày riết, hết kẻ bỏ bộn chông gai, liều mạng cứu chủ mà thôi: An chạy một hồi mệt, đứng dừng chơn lại mà nghĩ, thời may nhờ gió xui thổi tới, An nghe tiếng thị-Duyên là khóc vẫn vẫn ở đằng trước, An lật đật chạy tới. Khi đến gần còn chừng 5, 7 tầm đất, bị làm cây cho khuất thấy không được rõ, chỉ nghe tiếng của hai Trừu nói xằng xom như vậy: Thị-Duyên, mày thất xuống Am phủ mày đừng có oán trách tao nghe, Ấy là tại mày muốn chết chứ tao không

cho mày chết; nói rồi hơi ngọn dao phay sáng giới nhăm ngay yết hầu của thị-Duyên mà đâm.

Pháp thời thị-Duyên chưa mang, nên khiến cho thàng An vừa đến nhảy xom tới để cho hai Trừu một cây gài cửa nhào xuống nằm dài dưới đất. An hồng muốn đập bẻ thêm, kể thị-Duyên càng lại, An bèn cắt dây mở trời cho thị-Duyên, Thị-Duyên khỏi thất, có cháu gặp nhau rất mừng lòng, xem lại thấy hai Trừu nằm ngay hết thở, duy còn hơi hóp nơi ngực mà thôi. Cô cháu không thêm ngó đến bỏ đó ra về. Khi tới nhà trông trở canh 5, bèn đóng cửa lại yếm liếm không ai hay đến chi hết.

Ngày hai Trừu tỉnh hồn lần bước về nhà lo thuốc men điều trị, song từ đây bệnh một ngày một thêm thuốc uống như không, chẳng bao lâu Trừu phải bỏ mình (lời đời đưa đi)

(Còn nữa)

L'Imprimeur,